

A történet vége

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: IMózes 4:8; Jób 14:14-15; 42:10-17;
Dániel 2:44; Máté 14:10; IKorinthus 4:5

„Ekkor Jézus azt mondta: *Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz én bennem, ha meghal is, él*” (Jn 11:25, ÚRK).

Aki írónak készül, meg kell tanulnia, mennyire fontos a mű jó befejezése. Különösen igaz ez a fikció - a kitalált történet - esetében, amikor a szerzőnek megfelelő véget kell találnia. Persze a befejezés a nem fiktív írás esetében is lényeges.

Viszont mi a helyzet a valósággal? Mi van magával az étellel, ami nem egy könyv lapjain vagy egy film kéziratában bontakozik ki, hanem a véres valóságban? Mit mondhatunk a saját történetünkről? Milyen lesz a befejezése? Hogyan ér majd véget? Vajon minden szál szépen el lesz varrva, mint a jó írások esetében?

Többnyire sajnos nem ezt látjuk, vagy tévednék? Hogyan is lehetne jó a befejezés, hiszen a mi történeteink mindig halállal végződnek. Ilyen értelemben az esetünkben nem lehet *happy end*. Mégis mikor boldog a halál?

Igaz ez Jób történetére nézve is. Gyakran mondják, hogy ennek a könyvnek jó a vége, legalábbis ahhoz képest, amit a pátriárka azt megelőzően szenvedett, valójában azonban mégsem olyan boldog a vége, mert az ő története is halállal fejeződik be.

A héten, amikor nekikezdünk *Jób könyvének*, a végét vesszük előre, mivel olyan kérdéseket is felvet, amelyek a mi végünkkel kapcsolatosak - nemcsak most, hanem az örökkévalóságra nézve is.

ÉS BOLDOGAN ÉLTEK...

Sok mese zárul ezzel a sorral: „És boldogan éltek...” Számos nyelvben ez már bevett fordulat lett. A lényege, hogy ha mégoly drámai volt is a helyzet az elrabolt királykisasszonnyal, a gonosz farkassal és a féltékeny királlyal, a történet hőse – valószínűleg új arájával – végül diadalt arat.

Hasonlóan fejeződik be *Jób könyve* is, legalábbis első pillantásra. Végtere is, a rászakadó megpróbáltatások és bajok után Jób viszonylag pozitívnak mondható véget ért.

Olvassuk el Jób 42:10-17 verseit, a könyv utolsó szakaszát! Ezek szerint hogyan fejezte be Jób az életét?

Vitán felül áll, ha bárkit megkérnénk, hogy nevezzen meg egy bibliai könyvet, amelyiknek a főszereplő szempontjából jó a vége és úgy zárul, hogy „Boldogan éltek...”, sokan *Jób könyvét* említenék.

Nézzük csak meg, hogy mi minden vette körül Jóbot a történet befejezésekor! Család és barátok, akik nem voltak körülötte a bajok idején (kivéve Elifázt, Bildádot, Cófárt és Elihut, na meg a feleségét), ekkor jöttek és vigasztalták. Nagylelkűen még pénzt is adtak neki. A történet végén Jóbna kétszer akkora lett a vagyona, mint a történet elején volt, legalábbis az anyagiak tekintetében (vö. Jób 42:12 és 1:3). Tíz gyermeke született a későbbiekben, hét fia és három lánya a hét fia és három lánya helyett, akik meghaltak (lásd Jób 1:2, 18-19). „*Nem lehetett olyan szép leányokat találni abban az egész tartományban, mint amilyenek Jób leányai voltak*” (Jób 42:15, ÚRK) – ami nem hangzott el az elsővel kapcsolatban. Ráadásul a férfi, aki annyira biztos volt benne, hogy azonnali halál vár rá, élt még száznegyven évet! „*És öregen halt meg Jób, az étellel betelve*” (17. vers, ÚRK). Azt a héber kifejezést, amit Károli úgy fordít, „*betelve az étellel*” olvashatjuk még Ábrahám (1Móz 25:8), Izsák (1Móz 35:29) és Dávid (1Krón 29:28) élete végére vonatkoztatva. Azt a gondolatot közvetíti, hogy valaki viszonylag jó és boldog állapotban van a határozottan szomorú esemény, a halála idején.

Mindannyian szeretjük a jól végződő történeteket, nem igaz? Idézzünk fel néhányat! Milyen tanulságot szűrhetünk le ezekből?

SZOMORÚ VÉG

Jób könyve olyan dolgokkal végződik, amelyek kedvezőek voltak Jób számára: „öregen halt meg... az étellel betelve” (Jób 42:17, ÚRK). Ám mind tudjuk, még hozzá igen jól, hogy sokaknak a története nem így végződik. Még a hűséges, tiszteltreméltó és erényes emberek sem mindig úgy fejezték be, mint Jób.

Hogyan végződött a következő bibliai hősök története?

Ábel (1Móz 4:8) _____

_____

Uriás (2Sám 11:17) _____

_____

Éli (1Sám 4:18) _____

_____

Jósiás király (2Krn 35:22-24) _____

_____

Keresztelő János (Mt 14:10) _____

_____

István (ApCsel 7:59-60) _____

_____

Látjuk, hogy a Biblia tele van olyan történetekkel, amelyek egyáltalán nem jól végződtek. Ez pedig azért van, mert az életben rengeteg történet rosszra fordul. Sokan nem kerülnek ki a bajaikból olyan diadalmasan, mint Jób, vagy azért, mert egy jó ügyért hálnak mártírhalált, vagy valamilyen rettenetes betegségbe hálnak bele, vagy az életük már nem más, mint fájdalom és nyomorúság. Legyünk őszinték, valójában milyen gyakran alakulnak annyira jól a dolgok, mint Jób esetében? Persze nem kell a Bibliából kiolvasnunk a választ. Ugyan ki az közülünk, aki ne tudna szomorúan végződő életekről?

Milyen rosszul végződő történeteket ismerünk? Mit tanultunk belőlük?

A (RÉSZLEGES) HELYREÁLLÍTÁS

Igen, *Jób könyve* jól végződött, szemben más bibliai szereplők életével és általában az emberek többségével. A teológusok időnként utalnak rá, hogy Isten „helyreállította” Jób életét. Valóban, a pátriárka sok mindent visszacapott, bizonyos mértékig.

Viszont ha ez lenne az élete igazi vége, akkor vajon teljes joggal állíthatnánk, hogy a történet valóban kikerekedett? Az biztos, hogy később jobban mentek Jób dolgai, sokkal jobban, de végül csak meghalt, mint ahogy meghalt az összes gyereke, meg a gyerekeinek a gyerekei és így tovább, mind meghaltak. Bizonyos fokig kétségkívül mindannyian szembesültek az élet sok olyan traumájával és megpróbáltatásával, amelyeket mi is ismerünk, azokkal a traumákkal és megpróbáltatásokkal, amelyek a bűnbe süllyedt világban az élet megmásíthatatlan tényeinek számítanak.

Ismereteink szerint ráadásul Jób soha nem tudta meg, hogy milyen okok álltak a rászakadó bajok mögött. Igen, születtek még gyermekei, de mit mondjunk az odaveszett gyermekei miatti fájdmáról és gyászáról? Mi a helyzet a hegekkel, amelyeket minden bizonnyal élete végéig a testén hordozott? Jób története jól zárult, mégsem mondhatjuk maradéktalanul boldog végnek. Túlságosan sok elvarratlan szál maradt, túl sok kérdésre nem érkezett felelet.

A Biblia azt írja, hogy „Az ÚR pedig jóra fordította Jób sorsát” (Jób 42:10, RÚF). Valóban ezt tette, amit akkor látunk leginkább, ha összehasonlítjuk azzal, ami az előzőekben történt. Viszont még így is sok minden hiányzott, válasz nélkül maradt és nem lett teljes.

Ezen persze nem lepődhetünk meg. Végére is a világunk mostani állapotában, bármilyen „véget” is érjünk, akár jót, akár rosszat, bizonyos dolgok mindig hiányosak, beteljesületlenek maradnak, nem kapunk mindenre feleletet.

Éppen ezért tekinthetjük Jób életének a végét bizonyos értelemben minden emberi baj és szenvedés halvány szimbólumának. Előre vetíti azt a végső reménységet és ígéretet, amelyet Jézus Krisztus evangéliuma által kapunk: Isten teljesen, maradéktalanul helyreállít mindent, meghozzá úgy, hogy ahhoz képest Jób helyreállítása egészen elhalványul!

Ebben az életben bizonyos dolgokra nem kapjuk meg a feleletet, nem teljesül minden, lesz, ami hiányos marad. Mit fejez ki ezzel kapcsolatban 1Kor 4:5 verse? Minek a reményére mutat rá ez az igeszakasz?

ISTEN ÖRÖK ORSZÁGA

A Biblia többek között foglalkozik a történelemmel is, mégsem csupán történelemkönyv. Elbeszél múltbeli dolgokat, történelmi eseményeket, és ezeket felhasználja (egyebek mellett) arra, hogy lelki tanulságokkal szolgáljon. A régmúlt történései által akar olyan igazságokra megtanítani, amelyek arra vonatkoznak, hogy miként éljünk itt és most (lásd 1Kor 10:11).

Csakhogy a Biblia nem csupán a múltról beszél, hanem a jövőről is, nemcsak a megtörtént esetekről szól, hanem a bekövetkezendőkről is. A jövőbe mutat, egészen az idők végéig. Az utolsó idők eseményeire, a végidőre vonatkozó teológiai kifejezés az „eszkatológia”. Egy görög szóból ered, aminek a jelentése: „utolsó”. Időnként ezzel a szóval foglalják össze a halállal, az ítélettel, a menynyel és a pokollal kapcsolatos hitet. Idetartozik még az új világban való új élet reményének ígérete is. A Biblia valóban sokat elárul az utolsó időkről. Igen, *Jób könyve* a pátriárka halálával zárul, és ha az ember csak ezt a könyvet olvashatná, azt képzelhetné, hogy Jób története is úgy végződik, mint mindannyiunké – halállal, ennyi volt és kész. Nem lehetne semmi másban reménykedni, mert amennyire ennek alapján tudjuk és látjuk, ezután nem jön más. A Biblia viszont mást tanít. Azt tanítja, hogy Isten az idők végén megalapítja örök országát, ami örökké megmarad, az lesz a megváltottak örökös otthona. A felemelkedő majd lehanyatló világi birodalmaktól eltérően az Ő országa mindörökké megmarad.

Minek a reménységére mutat rá Dán 2:44 és 7:18 verse a végidővel kapcsolatban?

„A megváltás nagy terve eredményeképpen a világ teljes mértékben visszasikerül Isten kezébe. Mindaz, ami a bűn által elveszett, eredeti formájában áll helyre. Isten nemcsak az embert, hanem a földet is megváltja, hogy ez legyen örökkévaló lakhelye az engedelmeseknek. Sátán hatezer éve küzd azért, hogy a földet birtokában tartsa. Most mégis Istennek a föld teremtésénél kifejezett eredeti terve valósul meg. »De a magasságos egeknek szentei veszik majd az országot, és bírják az országot örökké és örökkön örökké« (Dán 7:18)” (Ellen G. White: *Pátriárkák és proféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 301. o.).

Igen, *Jób könyve* a főszereplő halálával fejeződik be. A jó hír viszont az – számunkra, mint ahogy Jób számára is –, hogy a könyv végén még nem zárul le Jób története, és számunkra sem a halál a vég!

szeptember 29.

A FELTÁMADÁS ÉS AZ ÉLET

Olvassuk el Jób 14:14-15 verseit! Milyen kérdést tesz itt fel Jób, és hogyan válaszol rá a maga módján?

Jób könyvének az egyik témája a halál kérdése. Hogyan is kerülhetné ki? Természetes, hogy az emberi szenvedést taglaló minden írásnak érintenie kell a halált, ami oly sok szenvedés forrása. Jób felteszi a kérdést, hogy vajon életre kelnek-e a halottak, majd pedig hozzáfűzi: várja, mikor jön el az ő elváltozásának ideje. A várakozást kifejező héber szóban benne van a remény gondolata is. Nemcsak azt jelenti, hogy az ember vár valamire, hanem *reméli* is azt.

Jób az „elváltozására” várt. Ez a szó egy olyan héber kifejezésből ered, ami a „megújulás”, „kicserélés” gondolatát fejezi ki, és gyakran vonatkozik az átöltözésre. Maga a szó széles jelentéstartalmú, de az adott összefüggésben – amikor azt kérdezi, hogy milyen „megújulás” jön a halál után, „megújulás”, amit Jób remél – ugyan mi mást jelentene ez az elváltozás, mint a halál életre változását? Az lesz az az idő, amikor *Isten kívánkozik keze alkotása után* (lásd 15. vers).

Természetesen az a nagy reménységünk, az a hatalmas ígéret, hogy nem a halál lesz a vég, és ez az ígéret Jézus élete, halála és szolgálata révén jut el hozzánk. „[Az Újtestamentum] azt tanítja, hogy Krisztus legyőzte a halált, az emberiség legádázabb ellenségét, és Isten majd feltámasztja a halottakat a végső ítéletre. Ez a tanítás azonban a bibliai hit középpontjába... Krisztus feltámadása után kerül, mert Krisztusnak a halál feletti diadala teszi érvényessé” (John E. Hartley: *The Book of Job*. NICOT, Accordance elektronikus kiadás. Grand Rapids, 1988, Eerdmans, 237. o.).

„Ekkor Jézus azt mondta: Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is, él” (Jn 11:25, ÚRK). Mit mond itt Jézus, ami reményt és bizalmat ad a „vég” előtt? Másként fogalmazva, mi az, amit mi tudhatunk, de Jób még nem tudott?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

A Jóbót sújtó iszonyatos csapások ellenére a pátriárka nemcsak hűséges maradt Istenhez, de sok mindent vissza is kapott abból, amit elveszített. Ezzel együtt még itt is, mint ahogy *Jób könyvének* nagy részében, maradnak megválaszolatlan kérdések. Ez a könyv persze az egész Bibliából csak egy irat, és helytelen volna egy teljes teológiai tanítást egyetlen könyvre alapozni. Az egész Szentírás a rendelkezésünkre áll, segít megérteni a *Jób könyvében* felvetett számos nehéz kérdést. Különösen az Újszövetség derít fényt sok olyan dologra, amit nem lehetett volna teljesen megérteni az ószövetségi időkben. Erre talán a legfőbb példa az ószövetségi szentélyszolgálat jelentése. Bármennyit is értett meg egy hűséges izraelita az állatok halálából és az egész áldozati rendszerből, csak Jézus kinyilatkoztatása és kereszthalála által derül teljesebb fény a rendszerre. *A zsidókhöz írt levél* is rengeteget megvilágít az egész szolgálat igazi jelentőségéből. Annak ellenére viszont, hogy ma már kiváltságunk ismerni a „jelenvaló igazságot” (2Pt 1:12), és valóban több világosságot kaptunk a Jóbót kínzó kérdések tekintetében, nekünk is meg kell tanulnunk együtt élni olyan kérdésekkel, amelyekre nem találunk feleletet. Az igazság folyamatosan bontakozik ki. Valóban nagy világosságot kaptunk eddig, de továbbra is sokat kell még tanulnunk. Azt olvashatjuk, hogy „a megváltottak serege sorra járja a világokat a megváltás titkait kutatva. És az egész örökkévalóságon át ez a téma állandóan megnyílik majd értelmük előtt” (Ellen G. White cikke, *Advent Review and Sabbath Herald*, 1886. márc. 9.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Mit jelent az, hogy a kinyilatkoztatás progresszív, azaz fokozatosan bontakozik ki? Még milyen példát említhetünk arra, hogy ez miként történik? Pl. amikor számtant tanul az ember, először megismerkedik a számokkal, megtanul számolni, majd jön az összeadás, kivonás, szorzás és osztás. Ezek után térhet rá a mélyebb ismeretekre, mint az algebra, a geometria, a differenciál- és integrálszámítás, amelyekben egyaránt az alapszámokkal kell dolgozni. Hogyan segít ez a hasonlat megérteni a teológiában a progresszív kinyilatkoztatás fogalmát?
2. Olvassuk el Jób 42:11 versét! Az évszázadok során a kommentátorok feltették a kérdést, hogy vajon hol voltak Jób rokonai és barátai akkor, amikor a pátriárkának a legnagyobb szüksége lett volna rájuk? Csak *azután* mentek el hozzá, miután megfordult a helyzete és már jól mentek a dolgai. Mi a baj ezzel a képpel?
3. Hány rosszul végződő történetről tudunk? Milyen reményt nyújt a kereszt arra nézve, hogy egy szomorúan végződő eset még nem az igazi vége a történetnek?

ISTEN VEZETI GYERMEKEI ÉLETÉT

„Hol voltál, amikor a földnek alapot vetettem? Mondd meg, ha tudsz valami okosat” (Jób 38:4)!

„Isten olyan úton vezeti gyermekeit, amelyet nem ismernek, de Ő nem felejtí és nem taszítja el azokat, akik bizalmukat belé helyezik. Engedte, hogy szenvedés sújtsa Jóbot. Hagyta, hogy Jánost, a szeretett tanítványt az elhagyott Páthmosra száműzzék, de Isten Fia találkozott ott vele, és látomásaiban János látta a hervadhatatlan dicsőséget. Isten megenged próbákat népe életében, hogy hűségük és engedelmességük által ők maguk is gazdagodjanak lelkileg, és hogy példájukból mások is erőt merítsenek. »Mert én tudom az én gondolatimat, amelyeket én felöletek gondolok, azt mondja az Úr; békességnek és nem háborúságnak gondolata« (Jer 29:11). Azok a próbák, amelyek a legjobban próbára teszik hitünket, és azt a látszatot keltik, hogy Isten elhagyott bennünket, visznek közelebb Krisztushoz, hogy minden terhünket az Ő lábához tegyük le, és megismerjük azt a békét, amelyet Ő ad cserébe.

Isten mindig a szenvedések kohójában próbálta meg népét. A kohó tüzeben válik le a salak a keresztény jellem valódi aranyáról. Jézus figyeli a próbát. Ő tudja, mi kell ahhoz, hogy az értékes fém megtisztuljon, és visszatükrözze szeretetének fényét. Isten kemény, vizsgáztató próbákkal neveli szolgálóit. Egyesekben olyan képességeket lát, amelyeket fel tudna használni műve előbbrevitelére. És a gondviselő Isten ezeket az embereket megpróbálja. Olyan helyzeteket teremt számukra, amelyek próbára teszik jellemüket, és megmutatják még önmaguk előtt is rejtett hibáikat és gyengeségeiket. Isten alkalmat ad nekik e hibáik kijavítására, és alkalmassá teszi őket szolgálatára. Megmutatja nekik gyengeségeiket, és megtanítja őket arra, hogy Őrá támaszkodjanak, mert Ő az egyedüli segítségük és oltalmuk. Isten így éri el célját. Amikor Isten cselekvésre szólítja őket, a mennyei angyalok egyesülhetnek velük a földön elvégzendő munkában, mert készen lesznek rá” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 97-98. o.).